

การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้ชุดการสอนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

Development of Writing Skills by Using on Instructional Package for Grade 3 Students

อนินทิตา ไตรภักดิ์* รศ.ศุภานัน สุทธิเลิศ**

Anintita Traipak* Assoc.Prof. Supanan Sittilerd**

นักศึกษาลัทธิสุตตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการออกแบบการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*

อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา**

Master of Education, Instructional Design, Suan Sunandha Rajabhat University*

Lecturer, Suan Sunandha Rajabhat University**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนด้านทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน โรงเรียนเศรษฐบุตธูปถัมภ์ โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ชุดการสอน และแบบประเมิน ความพึงพอใจ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการสอนด้านทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.51 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา รองลงมา คือ กิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ

คำสำคัญ : ชุดการสอน / ทักษะการเขียน / ความพึงพอใจ

Abstract

The purpose of this study was 1) to study efficiency index of the instructional package of writing skills on Diphthong (ร หัน) for grade 3 students. And 2) to study the satisfaction of students towards the package. The research samples are 30 student grade 3/2 for Settabutr Upathum School. By using simple random sampling. The research instruments used were instructional package and satisfaction evaluation form.

The result of this research was found that 1) the instructional package of writing skills on Diphthong (ร หัน) for grade 3 students has efficiency index of 0.51 and 2) the satisfaction towards the package overall and individual aspect are at the very high level, having content aspect at the top, followed by activities and media, respectively.

Keywords: Instructional Package / Writing skills / Satisfaction

บทนำ

ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่ครูใช้ประกอบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนสามารถศึกษาและใช้สื่อต่างๆ ที่มีในชุดการสอนได้ด้วยตนเอง ชุดการสอนมีความสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ ด้านเนื้อหาสาระ และด้านการประเมินผลด้านการจัดการประกอบด้วย คำสั่ง ซึ่งชี้แจงถึงรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับชุดการสอนว่าเป็นในลักษณะใด เป็นการกำหนดแนวทางการเรียนให้กับครูผู้สอนและผู้เรียนให้ไปในทิศทางเดียวกัน ด้านเนื้อหาสาระอยู่ในรูปของสื่อการสอน การทำกิจกรรมต่าง ๆ และในส่วนของการประเมินผลนั้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน นั่นคือ ด้านกระบวนการ ซึ่งวัดจากการทำใบงานหรือแบบฝึกหัด และผลลัพธ์วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำนักทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (สทศ.) ได้รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2558 เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ผ่านมาได้สรุปผลค่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบ O-NET พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสาระการเขียนอยู่ในอันดับสองรองจากสาระการอ่าน (ตารางสรุปผล

การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET), 2558) ดังนั้นปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาที่ต้องพัฒนา คือ ด้านทักษะการเขียน

ผู้วิจัยเป็นครูสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ ได้ทดสอบทักษะการเขียนกับนักเรียนที่ทำการสอนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดหลักการเขียนภาษาไทยอย่างถูกต้อง นั่นคือ นักเรียนอ่านออกแต่ไม่สามารถเขียนคำได้ โดยเฉพาะคำที่ใช้ บัน บรร และ รร (ร หัน) เกิดปัญหาการใช้สลับและเขียนผิด ซึ่งถือเป็นปัญหาที่ผู้วิจัยพบและต้องการแก้ไข ผู้วิจัยจึงหาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนประเภทชุดการสอนขึ้นมา ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยเลือกทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (edward lee thordike) เนื่องจากธอร์นไดค์ เชื่อในพฤติกรรมการณ์ลองผิดลองถูก การเรียนด้วยตนเองจากบทเรียนสำเร็จรูป ถือเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้เรียนค้นหาวิธีการเรียนที่เหมาะสมสำหรับตนเองได้ กฤษมนันต์ วัฒนารงค์ (2562, หน้า 57) เมื่อนักเรียนได้เรียนชุดการสอนนี้ นักเรียน

สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง สามารถเขียนภาษาไทยในเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ได้อย่างถูกต้อง นักเรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเต็มที่ตามศักยภาพของนักเรียนซึ่งเป็นส่วนสำคัญของทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนด้านทักษะการเขียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนด้านทักษะการเขียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน)

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ เขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียน 90 คน โดยแต่ละห้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบคละความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเศรษฐบุตรอุปถัมภ์ เขตวังทองหลาง จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling) ซึ่งจัดให้หน่วยสุ่มเป็นห้องเรียน ทำการจับฉลากจำนวน 1 ห้อง ได้ห้อง ป.3/2 จำนวน 30 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนด้านทักษะการเขียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) จำนวน 4 แผน 4 เรื่อง กลุ่มตัวอย่าง 30 คน โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่า IOC ของชุดการสอนที่ได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00

2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้ชุดการสอนด้านทักษะการเขียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และค่า IOC ของแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีคูเดอร์ริชาร์ดสัน (kuderrichardson) ตามสูตร KR-20 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจเท่ากับ 0.7790

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยการสอนด้วยชุดการสอน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) จำนวน 4 แผน รวม 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที

3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4. นำข้อมูลที่ได้มาทดสอบหาค่าประสิทธิภาพ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยร้อยละก่อนเรียนและหลังเรียน

5. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนด้านทักษะการเขียนเรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน)

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอน ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดการสอนด้านทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

คะแนน	คะแนนเต็ม	ดัชนีประสิทธิผล	ร้อยละของดัชนีประสิทธิผล
ก่อนเรียน	30	0.5131	51.31
หลังเรียน	30		

จากตารางที่ 1 พบว่า หลังเรียนด้วยชุดการสอนด้านทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.51 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอน ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) แบบรายด้าน

รายด้าน	ระดับความพึงพอใจ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหา	4.81	0.38	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.87	0.32	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.81	0.39	มากที่สุด
รวม	4.83	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนโดยใช้ชุดการสอนทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.36) และหากพิจารณาแบบรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.32) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.81$, S.D. = 0.39) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ชุดการสอนด้านทักษะการเขียน เรื่องการใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.51 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เหตุเพราะในชุดการสอนมีแบบฝึกทักษะเพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียน นักเรียนสามารถฝึกฝนด้วยตนเอง ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนได้ตามความสนใจ การฝึกเขียนมีส่วนช่วยให้ให้นักเรียนมีความจดจำในเรื่องนั้นได้เป็นอย่างดี สามารถเขียนได้ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของภรินทร วารินกัญ (2553) พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7626 (E.I.) แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 76.26 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชร ทับวงษ์ (2558, หน้า 274) พบว่า ชุดการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าดัชนีประสิทธิผล 0.67 ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด 0.5 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวรรณ ชัยเพชร (2558, หน้า 78) พบว่า ชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพของกระบวนการและของผลผลิต เท่ากับ 84.77/82.50 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.65

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอนทักษะการเขียน เรื่อง การใช้คำ บัน บรร และ รร (ร หัน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับแรก คือ ด้านเนื้อหา รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านสื่อการเรียนรู้ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความชอบในด้านเนื้อหาของชุดการสอนซึ่งผู้วิจัยได้เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมตามช่วงวัย

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยเน้นให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่ม และฝึกความกล้าแสดงออกสำหรับสื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้ภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของฐาปนี เครืออนันต์ (2559) พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการสอน มัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่านภาษาไทย อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุทธิดา เชื้อชาติ (2560, หน้า 208) พบว่า ความ พึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังกระแเสียวทยา จ.นครศรีธรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา ทิแก้ว (2561, หน้า 70) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม เพื่อพัฒนาการอ่านและเขียนคำที่มีตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการเรียนการสอน

ควรพัฒนาต่อยอดชุดการสอนกับเนื้อหาอื่นในรายวิชาภาษาไทย ให้ครบทุกสาระการเรียนรู้ และนำไปจัดทำเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และฝึกฝนด้วยตนเองได้

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยประสิทธิภาพชุดการสอนวิชาภาษาไทยในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เอกสารอ้างอิง

- กฤษมันต์ วัฒนานรงค์. (2562). **นวัตกรรมและเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ศูนย์ผลิตตำราเรียน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฐาปนี เครืออ่อนนธ์. (2559). **ชุดการสอนมัลติมีเดียเสริมทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พัชรีย์ ทับวงษ์. (2558). ผลการสอนโดยใช้ชุดการสอนวิชาภาษาไทยที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ใน **การประชุมสัมมนาวิชาการ “ราชภัฏนครสวรรค์วิจัย ครั้งที่ 1”** (หน้า 269-275). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ภรินทร วารินกัญ. (2553). **การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและการเขียนสะกดคำยาก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านซอผกา**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วันวิสา ทิแก้ว. (2561). **การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยสื่อประสม ร่วมกับเทคนิคการร่วมมือในการอ่านและการเขียน (CIRC) เพื่อพัฒนาการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย**. วารสารบัณฑิตวิจัย JOURNAL OF GRADUATE RESERCH, 9(2), 69-86
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน). (2558). **ตารางสรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)**. สืบค้นเมื่อ 1 ตุลาคม, 2559, จาก http://www.onetresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/PDF/SummaryONETP6_2552.pdf.
- สุทธิดา เชื้อชาติ. (2560). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบใช้สมองเป็นฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังกระแจะเสววิทยาคม จังหวัดนครพนม**. วารสารการบริหารและนเทศการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 8(2), 208-217.
- สุริวรรณ ชัยเพชร. (2558). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเขียนสะกดคำภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2(2), 77-86.